Reportage

Vlaamse gambakweker kent grote sterfte tijdens winterprik, maar blijft enthousiast

Reportage

Gambakweker Eric De Muylder zag tijdens de winterprik in december een groot deel van zijn gambapopulatie sterven. Door de torenhoge energiekosten kon hij het zich niet veroorloven de warmtepompen op volle kracht te laten draaien waardoor het water te koud werd voor de warmwaterdiertjes. Desalniettemin blijft de gambapionier enthousiast over het potentieel in Vlaanderen. “Vlamingen kennen de echte smaak van garnalen niet.” De garnalenteelt is volgens hem een goede nevenactiviteit op een land- en tuinbouwbedrijf. Hij wil onder een franchiseformule de komende jaren een tiental kwekerijen in Vlaanderen opzetten.

29 DECEMBER 2022 – LAATST BIJGEWERKT OM 26 APRIL 2023 21:16

Lees meer over:
aquacultuur

Eric De Muylder (58) is Vlaanderens enige gambaboer. De Vlaams-Brabander is sinds hij afgestudeerd is als landbouwingenieur actief in de aquacultuur en specialiseerde zich vanaf 1991 in de productie van garnalenvoer. Dat deed hij voor een kwekerij op het tropische eiland Seychellen in de Indische Oceaan. Nadat hij in de jaren erna ook optrad als adviseur garnalenteelt besloot hij in 2014 de tropische kweek naar België te halen.

Dat doet hij in een plastic serre achter zijn woonhuis in Ternat. De serre is uitgerust met diverse geïsoleerde watertanks die gevuld zijn met tienduizenden liter zout water dat normaal gezien opgewarmd wordt tot 24 à 25 graden. Door de stijgende energiekosten liet hij in 2021 de temperatuur al enkele graden zakken. “Desalniettemin moesten we aan het einde van jaar 16.000 euro bijbetalen en steeg het maandelijkse voorschot van 1.400 naar 4.000 euro per maand.”

Uit vrees voor herhaling en nog meer extra elektriciteitskosten besloot de kweker de voorbije maanden om de temperatuur verder terug te schroeven. Toen er zich in december plotseling een winterprik aandiende, daalde de temperatuur in de waterreservoirs tot 13 graden en dat werd veel diertjes fataal. “Vooral de middelgrote garnalen zijn toen massaal gestorven. De grote garnalen hebben zich wonderwel goed gehouden. Zij zijn in een winterslaap gegaan, maar hebben het wel overleefd.”

40 euro per kilo

Hierdoor heeft de kweker tijdens de feestdagen wel gamba's in de aanbieding. Tijdens de kerst verkocht hij op een dag 120 kilo en ook rond nieuwjaar verwacht hij veel interesse. Het zijn vooral mensen in de regio die de weg naar de gambawinkel aan huis (Eric's Gamba's, *red.*) weten te vinden, maar de ondernemer krijgt naar eigen zeggen verzoeken van over het hele land. Met een prijs van 40 kilo per kilo opereert De Muylder in een nichemarkt, maar gezien de interesse is er volgens hem veel meer potentieel. "Onze garnalen zijn niet vergelijkbaar met de geïmporteerde garnalen. De smaak is veel puurder en het vlees veel steviger."

"Er wordt in Vlaanderen jaarlijks 20.000 ton aan garnalen geïmporteerd", schetst de kweker de afzetmarkt in ons land. Deze importgarnalen komen van grote kwekerijen in Zuidoost-Azië, Zuid-Amerika en Afrika. "Het gaat daar om massaproductie waarbij er tijdens de teelt veel kwaliteit verloren gaat. Zo kunnen er tijdens de oogst ook dode garnalen bij de levende terecht komen. Daarnaast gaat er tijdens de logistiek veel smaak verloren doordat garnalen ingevroren, ontdooid en opnieuw ingevroren worden. De importgarnalen zijn daardoor erg plat van smaak. Vlamingen kennen hierdoor de echte smaak van garnalen niet."

De Muylder schat door de winterprik zo'n 100 kilo aan gamba's verloren te hebben, garnalen die de komende maanden zouden zijn uitgegroeid tot een gewicht van 200 kilo. Het komt erop neer dat de ondernemer de komende vier maanden weinig productie zal hebben en van vooraf aan moet beginnen. "De kweek van eitje naar larf, kleine garnaal tot volwassen garnaal (20/30 gram) neemt zo'n zes maanden in beslag", legt de kweker uit.

Veredeling van winterhardere garnalen

Ondanks de grote sterfte ziet hij ook positieve elementen waaraan hij zich optrekt. "Het is bijzonder dat veel grote garnalen het overleefd hebben bij 13 graden. Dat betekent dat wij met de veredeling op de goede weg zijn." Hij startte zijn kwekerij zeven jaar geleden met geïmporteerde garnalenlarven uit Amerika. "Deze variëteiten waren erg ziektegevoelig en hadden veel warmte nodig. Bij 13 graden zouden deze allemaal gestorven zijn." Drie jaar geleden begon hij met de eigen opkweek van moederdieren en brengt hij zijn eigen uitgangsmateriaal voort. "Door jaren in koudere temperaturen gekweekt te hebben, is de kouderesistentie al sterk toegenomen. Wie weet welke resultaten we verder nog kunnen boeken."

Thuisverkoop is vooralsnog een nevenactiviteit van De Muylder die rond de ton garnalen produceert. In hoofdzaak verdient hij zijn kost met het adviseren van garnalenkwekers en het verzorgen van rondleidingen en trainingen op zijn bedrijf. Daarnaast voert hij ook nog onderzoek uit voor de garnalenvoederindustrie. Op termijn wil hij uitgangsmateriaal verkopen aan kwekers in Europa. Nog ambitieuzere plannen gaan over de uitbouw van een franchisenetwerk in Vlaanderen waarbij de Vlaams-Brabander kwekers van advies en uitgangsmateriaal wil voorzien.

Hij geeft aan momenteel bijvoorbeeld met een serreteler in gesprek te zijn over het opzetten van een kwekerij. “Dat bedrijf heeft een WKK (warmtekrachtkoppeling, red.) en kan een deel van de restwarmte inzetten op de gambakwekerij.” Ook in andere gevallen is er volgens hem synergie met land- en tuinbouwactiviteiten. Bovendien neemt de kweek relatief weinig tijd in beslag en zijn de opstartkosten relatief beperkt. “Een boerenschuur zou bijvoorbeeld perfect als fundament kunnen dienen.”

Verbreding en diversificatie

Door het vermeende potentieel van de gambakwekerij vindt De Muylder het spijtig dat de overheid niet bijspringt tijdens de wintermaanden, terwijl ze andere sectoren wel steunt. “Op Europees niveau is er in juni besloten dat landen investeringssubsidie voor visserij en aquacultuur mochten inzetten voor energiehulp. Vlaanderen heeft besloten dit te doen voor de visserij, maar heeft de aquacultuur in de kou laten staan. Met een relatief klein steunbedrag had de schade op mijn bedrijf beperkt kunnen worden.”

Voor zijn kweek in Ternat wacht de gambaboer af wat de toekomst zal brengen. “Met de huidige energiekosten is het mogelijk verstandig om de komende jaren in de wintermaanden de kweek tijdelijk stop te zetten om in mei weer in productie te komen. Een andere optie is te investeren in meer zonnepanelen, een windmolen of een WKK. Met een WKK kan je de dure gas terugverdienen door dure elektriciteit te verkopen en kan je profiteren van de warmte”, aldus de ondernemer. Om af te sluiten geeft hij mee nog voorraad te hebben voor oud en nieuw.

Bron: Eigen berichtgeving

VILT vzw

Bd Simon Bolivar 17
1000 Bruxelles

Contact

M • info@vilt.be

Volg ons op:

screenreader.visit us on our facebook page: https://www.facebook.com/vilt.nieuws/
screenreader.visit us on our linkedin page: https://www.linkedin.com/company/vilt-vzw/
screenreader.visit us on our instagram page: https://www.instagram.com/vilt.nieuws
screenreader.visit us on our x page: https://x.com/vilt_nieuws
screenreader.visit us on our bluesky page: https://bsky.app/profile/viltnieuws.bsky.social

---

© 2026 VILT vzw, all rights reserved |
Privacy policy

Copyright
Cookie Policy
Cookie instellingen aanpassen
Crafted by Brigada